

Ευχαριστώ την Ένωση για την Προάσπιση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων και το ΕΒΕΑ για την πρόσκλησή τους στην σημερινή Ημερίδα, και ιδιαιτέρως την πολύ δραστήρια Πρόεδρο κ. Δεδούλη, δίπλα στην οποία τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχουμε θητεύσει οι περισσότεροι από μας στην Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και που δυσκολεύομαι να πιστέψω ότι ολοκλήρωσε τη μακρά, έντονη και επιτυχημένη δημοσιοϋπαλληλική της πορεία. Ας είναι...θα εξακολουθήσει να είναι παρούσα στις προκλήσεις που έρχονται...είμαι βέβαιος.

Η αλήθεια είναι Κυρίες και Κύριοι, ότι κάθε φορά που γίνεται μια Ημερίδα για το Ασφαλιστικό, και ιδιαιτέρως όταν γίνεται μια προσπάθεια αξιολόγησης ενός νομοθετήματος που το επηρεάζει ή που θα ήθελε να το επηρεάσει, ένα γλυκόπικρο συναίσθημα ξεπηδά από μέσα μας, αφενός γιατί θυμόμαστε την τελευταία φορά που ξαναμιλήσαμε για το Ασφαλιστικό και προαναγγέλαμε την ανάγκη παρεμβάσεων προκειμένου για τη βιωσιμότητα του, και αφετέρου γιατί ξέρουμε ότι σίγουρα δεν θα είναι η τελευταία φορά που θα καταπιαστούμε με αυτό. Οι συνεχείς αλλαγές έχουν καταφέρει να στείλουν στα τάρταρα την αξιοπιστία του συστήματος και την ασφαλιστική συνείδηση των πολιτών.

Και μπαίνω κατευθείαν στο θέμα: Ν. 4387/2016, νόμος «Κατρούγκαλου». Ξέρετε, γενικώς ενοχλούμαι πάρα πολύ όταν ένα πόνημα πολλών συντελεστών τιτλοφορείται και επικοινωνείται, για διάφορους λόγους, με το επίθετο του εκάστοτε Υπουργού που τυγχάνει να προΐσταται του αρμοδίου Υπουργείου.

Ωστόσο, δεν σας κρύβω, ότι αυτή τη φορά με αυτό το συγκεκριμένο Νόμο, που η ελληνική κοινωνία τον έχει προσωποποιήσει ως Νόμο «Κατρούγκαλου» καθόλου δεν ενοχλούμαι. Και εξηγούμαι γιατί. Γιατί το λέω και το ξεκαθαρίζω για ακόμη μία φορά και από το βήμα αυτό, ότι με το Νόμο αυτό δεν ασχολήθηκε κανένα στέλεχος του Υπουργείου ή των Ασφαλιστικών Ταμείων, παρά μόνο ο κ. Κατρούγκαλος και το επιτελείο των μετακλητών του!

Στην περίπτωση του Νόμου «Κατρούγκαλου» φάνηκε η πολιτική πρόθεση να απομονωθεί πλήρως το εξειδικευμένο υπηρεσιακό προσωπικό τόσο της ΓΓΚΑ του Υπουργείου όσο και των Ασφαλιστικών Ταμείων. Ο κ. Κατρούγκαλος μιλούσε τότε και ακόμη μιλάει για ταξικό Νόμο. Σε ποια άλλη χώρα του πολιτισμένου κόσμου το Δημόσιο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης σχεδιάζεται και υλοποιείται ταξικά; Είναι δυνατόν να έχει αποτέλεσμα, χωρίς άλλες οικονομικές παρενέργειες, ένα τόσο σοβαρό νομοθέτημα σχεδιασμένο κατ' αυτό τον τρόπο; Την επιτυχία των αλλαγών και των μεταρρυθμίσεων σ' όλες τις κοινωνίες την εξασφαλίζει η διάχυτη ενημέρωση, η ουσιαστική μελέτη και στόχευση και η αποδοχή των αλλαγών. Επανάσταση χωρίς διαφωτισμό δεν γίνεται!

Εγώ θα αναφερθώ σήμερα στον εφαρμοστικό βραχίονα του νομοθετήματος αυτού, στον ΕΦΚΑ.

Θα σας εκθέσω λοιπόν, λακωνικά και μέσα και από την καχύποπτη, αλλά πάντα ενημερωμένη συνδικαλιστική οπτική μου, πόθεν πρόεκυψε το κακό και βεβιασμένο COPY PASTE του ΕΦΚΑ και γιατί από την αρχή αυτός ο ΓΙΓΑΝΤΑΣ ΔΕΝ «πατάει» σωστά.

Αρχικά σας υπενθυμίζω ότι η Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Structural Reform Support Service - SRSS), που αντικατέστησε την Ομάδα Δράσης της Κομισιόν, Task Force, χρηματοδότησε τη συνεργασία της Ελληνικής Κυβέρνησης με την Κυβερνητική Βορειοϊρλανδική Εταιρεία NI-CO Ltd που έχει αναλάβει την οργάνωση του ΕΦΚΑ.

Επικεφαλής της τεχνικής ομάδας υποστήριξης της NICO είναι ο κ. Τζέρυ Φιτζπάτρικ, ο οποίος ανέλαβε τη σύνθετη διαδικασία δημιουργίας ενός Γιγάντιου Φορέα, με 3,5 εκατ. ασφαλισμένους και 2,6 εκατ. συνταξιούχους, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016!

1. Επιλέχτηκε λοιπόν το Ιρλανδικό μοντέλο με τις άρτιες μηχανογραφικές υποδομές, τα σκαναρίσματα αιτήσεων συνταξιοδότησης σε χρόνο ντε-τε, την αποστολή δικαιολογητικών από την απόλυτη κεντρική υπηρεσία σε μία-δύο εβδομάδες, ένα μοντέλο δηλαδή που δεν έχει καμία απολύτως σχέση με την ελληνική πραγματικότητα! Οι Ιρλανδοί εισηγήθηκαν κάτι εντελώς

ξένο και δυσλειτουργικό που προϋποθέτει τεράστια υποδομή την οποία ΔΕΝ έχουμε!

*Οι φωτογραφίες που βλέπετε προς επίρρωση αυτού!

2. Συγκρίνονται τα 1,2 εκατ. ασφαλισμένων της Ιρλανδίας (περίπου 4,5 εκατ. συνολικός πληθυσμός) με τα 3,5 εκατ. ασφαλισμένων και 2,6 εκατ. Συνταξιούχων της Ελλάδας, με διάσπαρτό περιφερειακό εκτόπισμα σε όλη την Ελλαδική Επικράτεια; Δημογραφικά το συγκεκριμένο μοντέλο είναι βασισμένο πάνω σε ένα μικρό –εξελιγμένο τεχνολογικά- χωριό και όχι μία μεσογειακή χώρα με νησιωτικό αποκεντρωμένο εκτόπισμα και πλέγμα γνωστών γραφειοκρατικών δυσκολιών που κουβαλά και η χώρα μας.
3. Σε κανένα από όσα project έχει αναλάβει και περιγράφονται στο βιογραφικό, του κατά τα άλλα συμπαθή Ιρλανδού, δεν υπήρχαν τόσο ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση, όπως ο πρόσφατος ασφαλιστικός νόμος Κατρούγκαλου θέτει για την ολοκλήρωση της ενοποίησης όλων των ασφαλιστικών ταμείων κύριας ασφάλισης και τη δημιουργία από 1/1/2017, του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ). Είχαμε επισημάνει, από το Μάιο του 2016, ότι ήταν αδύνατον να λειτουργήσει σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα (1/1/2017) η fast forward δόμηση του ενός και μόνου Ασφαλιστικού Οργανισμού, και δυστυχώς, επαληθευθήκαμε. Δεν έχει τηρηθεί ΠΟΤΕ κανένα χρονοδιάγραμμα, ΔΕΝ υπάρχει ακόμα Οργανόγραμμα ούτε Κανονισμός Παροχών!

Τι έχει προκύψει σήμερα στον ΕΦΚΑ;

Η προ της ίδρυσης του ΕΦΚΑ αποκεντρωμένη διάρθρωση υπηρεσιών απέκτησε πολύ γρήγορα τα χαρακτηριστικά μιας **υδροκέφαλης αναποτελεσματικής Κεντρικής Διοίκησης.**

Οι παθογένειες των επιμέρους ταμείων με την ενοποίηση κατέστησαν το Υπερταμείο άμεσα προβληματικό.

Βάσει των διατάξεων του ν. 4445/16 έως την δημιουργία Οργανογράμματος του ΕΦΚΑ τα εντασσόμενα Ταμεία λειτουργούν με την δομή που είχαν. Όμως η λειτουργία των Περιφερειακών Διευθύνσεων του κάθε Ταμείου υποστηριζόταν από τις επιτελικές υπηρεσίες της Διοίκησης του κάθε Ταμείου, οι οποίες από 1/1/2017

έχουν καταργηθεί και έχουν δημιουργηθεί οι επιτελικές υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, χωρίς σαφείς αρμοδιότητες και με στελέχωση από υπαλλήλους του συνόλου των υπαλλήλων των ενταγμένων Οργανισμών στον ΕΦΚΑ, με αποτέλεσμα για θέματα ασφάλισης και Διοικητικής υποστήριξης παρότι υποβάλλονται σχετικά αιτήματα χορήγησης οδηγιών να μην υπάρχει ανταπόκριση.

Έτσι, ο ΕΦΚΑ, σήμερα, έχει οργανωτική αναρχία, έλλειψη συντονισμού, ασαφής περιγραφή θέσεων και καθηκόντων και βεβαίως ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΙΟΙΚΗΤΗ εδώ και 2,5 μήνες!!!

Τι «αντιμετωπίζει» σήμερα ο ΕΦΚΑ ειδικότερα:

1. «Χελωνοποίηση» στην έκδοση οριστικών συνταξιοδοτικών αποφάσεων

Όσον αφορά στις καθυστερήσεις σχετικά με το χρόνο έκδοσης οριστικών αποφάσεων συνταξιοδότησης, αυτές οφείλονται τόσο σε χρόνιες παθολογίες στο λειτουργικό και οργανωτικό πλαίσιο των επιμέρους Ασφαλιστικών Ταμείων, όσο και στον τρόπο με τον οποίο η σημερινή Πολιτική Ηγεσία αντιμετώπισε το ζήτημα της ενοποίησης, όπως ανέφερα παραπάνω. Υπολογίστε δε την **άκρως γραφειοκρατική σύσταση της επιτελικής έκδοσης συντάξεων**: “...εκδίδεται η απόφαση από τις περιφερειακές Διευθύνσεις καταχωρείται στο σύστημα και διαβιβάζεται για οριστικοποίηση.”

2. Το σύνολο των **εκκρεμών αιτημάτων συνταξιούχων (στρατιωτικών & πολιτικών) μέχρι 30/4/2018 της Γενικής Δ/νσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα ανέρχεται σε **284.597 υποθέσεις** συνταξιούχων-δικαιούχων, και οι οποίες μεταφέρονται λόγω αρμοδιότητας, από τις Οργανικές Μονάδες της Γενικής Δ/νσης Χορήγησης Συντάξεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών από 1/5/2018, στην Δ/νη Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα του ΕΦΚΑ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 395 του Ν. 4512/2018. Σημειώνεται ότι στον τεράστιο όγκο αιτημάτων συνταξιούχων (στρατιωτικών και πολιτικών) καλούνται να ανταποκριθούν ελάχιστοι υπάλληλοι, **μόλις 52** από τους **128** που υπηρετούσαν.**

3. Αλαλούμ στη ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Το πρόβλημα που παρουσιάζεται στην διαδοχική ασφάλιση είναι εκ των πραγμάτων μια δύσκολη και χρονοβόρα υπόθεση. Εδώ, περισσότερο από οπουδήποτε αλλού, ισχύει αυτό που ανέφερα παραπάνω σχετικά με τον μη έγκαιρο εκσυγχρονισμό του συστήματος. Σας αναφέρω χαρακτηριστικά ένα ζήτημα το οποίο ούτε είχαν προβλέψει ούτε μέχρι σήμερα έχουν αποφασίσει πώς θα επιλυθεί: Αυτή τη στιγμή εκκρεμούν τουλάχιστον 18.000 συνταξιοδοτικά αιτήματα (14.000 αφορούν στον πρώην ΟΑΕΕ), που με το παλαιό καθεστώς θα είχαν λάβει απορριπτικές αποφάσεις και θα είχαν διαβιβαστεί στον επόμενο φορέα προκειμένου να εξετάσει το αίτημα και να απονεμίσει τη σύνταξη. Λόγω ενιαίου φορέα όμως, αυτό διοικητικά είναι ασύμβατο (δεν μπορεί ο ΕΦΚΑ να απορρίπτει και να στέλνει το αίτημα στον ίδιο, δηλαδή στον ΕΦΚΑ). Το αποτέλεσμα είναι ότι δεν λαμβάνονται αποφάσεις και οι συνταξιούχοι βρίσκονται στην αναμονή το λιγότερο δύο χρόνια.

4. Στελέχωση των υπηρεσιών:

Από το 2011 έως και σήμερα οι υπηρετούντες υπάλληλοι του στην Αττική έχουν μειωθεί στο 1/3 λόγω συνταξιοδότησης, μετάταξης στον ΕΟΠΥΥ ή σε άλλες υπηρεσίες. *Η μείωση των υπαλλήλων έχει ως αποτέλεσμα στην καθυστέρηση συνταξιοδοτικών αιτημάτων εφόσον το πρόβλημα δεν είναι μόνο αριθμητικό αλλά ποιοτικό λόγω έλλειψης εμπειρίας των υπαλλήλων. Η Διοίκηση για αντιμετώπιση του θέματος υιοθέτησε την πρακτική να τοποθετεί Προϊσταμένους από άλλους Οργανισμούς οι οποίοι δεν μπορούν να συνδράμουν λόγω έλλειψης γνώσεων του νομοθετικού πλαισίου των εντασσόμενων Ταμείων στον ΟΑΕΕ.*

5. Επιλογή προϊσταμένων:

Έως την δημιουργία Οργανογράμματος και προκήρυξης των θέσεων, οι τοποθετήσεις γίνονται με πράξη Διοικητή, με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις στην τοποθέτηση προϊσταμένων Τμημάτων, Διευθύνσεων.

6. **Δυσλειτουργία του τρόπου λειτουργίας των ΚΕΠΑ**

Η παραπομπή χορηγείται στον αιτούντα την προσκομίζει στο υποκατάστημα της περιοχής του, το οποίο την διαβιβάζει στο ΚΕΠΑ και ενημερώνει το Φορέα ο ενδιαφερόμενος – εφόσον δικαιωθεί το ποσοστό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν

εκκρεμότητες λόγω έλλειψης ενημέρωσης της υπηρεσίας είτε γιατί ο ενδιαφερόμενος δεν ολοκλήρωσε τις ενέργειες είτε γιατί δεν έλαβε το ποσοστό αναπηρίας.

7. **Ο κανονισμός Οικονομικής και Λογιστικής Λειτουργίας του ΕΦΚΑ**, ορίζει ότι δεν επιστρέφονται αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές εάν υπάρχουν οφειλές στον Οργανισμό. Από την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΚΑ έως σήμερα δεν επιστρέφονται οι αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές λόγω αδυναμίας ελέγχου τυχόν οφειλών στους υπαγόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς.
8. **Δυσλειτουργία- γραφειοκρατία στην θεώρηση των βιβλιαρίων ασθενείας στις περιπτώσεις υπαγωγής σε ρύθμιση οφειλών.**
9. **Δυσλειτουργία στην μεταβολή επιλογής φορέα ασφάλισης κλάδου υγείας** που ζητείται ακόμα και σήμερα η διαγραφή του προστατευόμενου μέλους π.χ για έκδοση βιβλιαρίου ασθενείας από το ΙΚΑ, ζητούν από τον ενδιαφερόμενο να προσέλθει στον ΟΑΕΕ, να διαγραφεί από το βιβλιάριο ασθενείας εάν είναι προστατευόμενο μέλος, ή να ακυρώσει το βιβλιάριο εάν είναι άμεσα ασφαλισμένος, ο ΟΑΕΕ να εκδώσει βεβαίωση διαγραφής του ασφαλισμένου, για να υπαχθεί στην περίθαλψη του ΙΚΑ.
10. **Δυσλειτουργία προμήθειας αναλώσιμων υλικών, επισκευή μηχανημάτων, υπολειτουργία θέρμανσης-ψύξης, έλλειψη καθαριότητας των κτιρίων** Χαρακτηριστικό παράδειγμα το θέμα της έλλειψης καθαριότητας των εργασιακών χώρων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία διοικητικού χάους. Όταν αυτό το νέο Υπερταμείο αδυνατεί να επιλύσει τα στοιχειώδη και αυτονόητα, γεννάται το εύλογο ερώτημα, πώς είναι δυνατόν να στηρίξει το Δημόσιο Ασφαλιστικό Σύστημα της χώρας;

Τι χρειάζεται σήμερα:

Μηχανοργάνωση των υπηρεσιών με παράλληλη μείωση της γραφειοκρατίας. Απλοποίηση διαδικασιών και εκχώρηση αρμοδιοτήτων από τη Διοίκηση προς την Περιφέρεια

Αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής

Η αντιμετώπιση της μαύρης και ανασφάλιστης εργασίας είναι μία από τις διαχρονικές παθογένειες του ασφαλιστικού συστήματος και την

ευθύνη φέρουν αποκλειστικά όλες οι πολιτικές ηγεσίες. Τα τμήματα Εσόδων των υποκαταστημάτων έχουν υποστελεχωθεί τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα να μην ασκείται ουσιαστικά έλεγχος.

Οι μόνοι έλεγχοι πραγματοποιούνται από την πρώην Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου (ΕΥΠΕΑ) και σήμερα Π.Ε.Κ.Α., όπου υπηρετούν μόλις 40 υπάλληλοι πανελλαδικά. Η ενημέρωση που έχουμε από την πολιτική ηγεσία είναι ότι τα Π.Ε.Κ.Α. θα στελεχωθούν με 1.000 υπαλλήλους. Δεν υπάρχει κανένα σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτού του στόχου (και αυτού του στόχου, θα προσέθετα).

Καλύτερη εξυπηρέτηση και ενημέρωση του πολίτη. Ο ΕΦΚΑ είναι σήμερα περισσότερο «φιλικός», διαφανής, εύκολα προσβάσιμος στον χρήστη από πριν; ΑΜΦΙΒΑΛΛΩ !

Χρειάζεται **ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο** και συνεχείς δράσεις και εκπαίδευση για **απόκτηση κοινής κουλτούρας των υπαλλήλων** του ΕΦΚΑ. Οι εργαζόμενοι στην Κοινωνική Ασφάλιση είναι η ΚΑΡΔΙΑ του Συστήματος. Αυτοί αντικρύζουν καθημερινά τους εργαζόμενους, τους ανθρώπους της πραγματικής οικονομίας, τους συνταξιούχους. Χρειάζεται **ουσιαστική εκπαίδευση του προσωπικού**, επιμόρφωση και εξοικείωση των υπαλλήλων, **κυρίως των υπαλλήλων των συντάξεων**. Παρότι έγινε αλλαγή υπολογισμού της ασφαλιστικής εισφοράς δεν έχουν εκπαιδευτεί οι υπάλληλοι.

Τέλος, δεν ξέρω κατά πόσο πρέπει να είναι ο δημιουργός αυτού του Νόμου περήφανος, όπως ο ίδιος δηλώνει, γιατί αυτό που σίγουρα γνωρίζω είναι ότι : «Στην Ελλάδα, λίγο πιο σοβαροί και συλλογικοί να ήμασταν, θα κάναμε θαύματα...»

Σας ευχαριστώ πολύ...